

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! middenschool Mercurius Lommel te LOMMEL

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 44313

Instelling GO! middenschool Mercurius Lommel

Directeur Chris CUYVERS

Adres Mudakkers 25 - 3920 LOMMEL

Telefoon 011-54.41.94

Fax 011-54.65.11

E-mail MS.LOMMEL@g-o.be

Website <http://www.campusmercurius.be/middenschool>

Bestuur van de instelling GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Adres Willebroekkaai 36 - 1000 BRUSSEL

Scholengemeenschap SG Limburg-Noord

Adres Hospitaalstraat 99 - 3582 KOERSEL

CLB GO! CLB Adite Limburg-Noord

Adres Sint-Margrietstraat 13 - 3582 KOERSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 17-05-2016, 18-05-2016, 19-05-2016, 20-05-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 22-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Jurgen HUS

Teamleden Elly DE KEYSER, Henk FORIERS, Marjan MEULEWAETER,
William VROONEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Project algemene vakken in de eerste graad in de B-stroom (leerplan 2010/019)	8
3.1.1.2 Techniek in de eerste graad in de A-stroom (leerplannen 2015/042 en 2010/006)	10
3.1.1.3 Wiskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan 2006/005)	12
3.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Leerbegeleiding.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	23
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
6.3 Wat moet de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

De middenschool 'Mercurius' is een school met een A-en een B-stroom in de eerste graad. Ze is gelegen op een ruime campus met een atheneum, een centrum voor volwassenenonderwijs en een basisschool. Middenschool en atheneum werken intens samen, met wederzijds respect voor elkaars pedagogische eigenheid. De school streeft ernaar om met elke leerling maximale leerwinst te bereiken, rekening houdend met de talenten, interesses en individuele mogelijkheden van iedereen. Ze wil dit realiseren in een stimulerende, aangename en open leer- en leefomgeving. Dat de school hierin slaagt, toont ze onder meer aan door het hoge welbevinden van de leerlingen en doordat de meeste leerlingen een succesvolle schoolloopbaan afleggen. De school telt heel weinig zittenblijvers, de grote meerderheid van de leerlingen stroomt succesvol door in de eigen school en met een passende oriëntering ook in het atheneum.

Uit het erkennings- en kwaliteitsonderzoek blijkt dat er de laatste jaren in de school een positieve ontwikkelingsdynamiek is. Het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen en de leerplanrealisatie voor wiskunde in de eerste graad in de A-stroom zijn voorbeelden van goede praktijk. Dit geldt eveneens voor de materiële uitrusting voor de vakken wiskunde en project algemene vakken. Ook het realiseren van de leerplandoelstellingen voor project algemene vakken in de B-stroom voldoet. Voor het vak techniek in de A-stroom is dit evenwel niet het geval omwille van het onvoldoende realiseren van de leerplandoelstellingen.

Een succesvolle pijler in de schoolwerking is de leerbegeleiding. Zowel de preventieve als curatieve begeleiding gebeurt met veel engagement en professionaliteit. De school stimuleert sterk differentiatie binnen de klas en wil dat de leerlingen zoveel mogelijk hun eigen leerproces in handen nemen. Ze zet in op eerstelijnsbegeleiding voor elke leerling door de klastitularis en alle vakleraren. In de tweede lijn coacht de leerlingenbegeleider groepen leerlingen om het leerproces te optimaliseren. De school concretiseert dit door het inrichten van talrijke activiteiten zoals structurele inhaallessen voor bepaalde vakken, twee keer per week extra studiebegeleiding en begeleiding tijdens de middagpauze in het openleercentrum. De school heeft de brede visie op het talenbeleid vooral vertaald naar talrijke acties afgestemd op de noden van haar leerlingen, maar minder naar operationele doelen. Het schoolteam detecteert de talige noden van alle leerlingen door middel van een taalscreening. Elke leerling ontvangt een taalrapport, met hieraan gekoppeld de nodige remediëring en feedback.

De participatieve besluitvormingsstructuur laat toe om de beleidslijnen met voldoende draagvlak voorop te stellen en te realiseren. De directie heeft oog voor het belang van kwaliteitszorg. Het beleid nam reeds een aantal initiatieven om via zelfevaluatie de kwaliteit van de schoolorganisatie te bewaken en te versterken. Het team verzamelt en analyseert daarvoor data met het oog op de kwaliteitsbewaking van de processen. Voor de implementatie van de realisatie van de leerplandoelstellingen dragen de vakgroepen een belangrijke verantwoordelijkheid. Nog niet alle vakgroepen werken echter met voldoende diepgang om deze opdracht kwaliteitsvol en gelijkgericht in de praktijk om te zetten. De structurele en cyclische kwaliteitszorg is op uitvoeringsniveau nog niet optimaal.

De school bewaakt voldoende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor voortdurende renovatie, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies. De school krijgt drie schooljaren de tijd om de vastgestelde tekorten in de leerplanrealisatie techniek in de A-stroom weg te werken. De school krijgt een gunstig advies voor het respecteren van de onderwijsreglementering en de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	techniek, wiskunde	
Graad 1 B	project algemene vakken	
Graad 1 Decoratie - Elektriciteit	project algemene vakken	
Graad 1 Decoratie - Verzorging-voeding	project algemene vakken	
Graad 1 Elektriciteit - Kantoor en verkoop	project algemene vakken	
Graad 1 Handel	techniek, wiskunde	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	project algemene vakken	
Graad 1 Latijn	techniek, wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek, wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Project algemene vakken in de eerste graad in de B-stroom (leerplan 2010/019)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet en de leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief voor de leerplandoelstellingen. De leerbegeleiding en de materiële uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod	De leraren nemen de uitgangspunten van het leerplan project algemene vakken (PAV) ter harte. Dat blijkt uit de interactieve en thematische aanpak, de opbouw van de vertrouwensrelatie met de leerlingen en het teamwerk. Zij zetten veel in op de persoonlijkheidsontwikkeling en de zelfredzaamheid, op de sociale vorming en het maatschappelijk bewustzijn.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep koppelt de lesonderdelen van de behandelde thema's steeds aan een aantal geclusterde leerplandoelstellingen en in een tweede fase aan de evaluatie van de nagestreefde doelstellingen. De aanpak is vooral gericht op het verwerven van functionele vaardigheden en het bevorderen van de zelfredzaamheid, met aandacht voor de verschillende snelheden waarmee de leerprocessen en -trajecten van individuele leerlingen zich voltrekken. Leerlingen leren zelfstandig opdrachten verwerken met behulp van informatiebronnen en stappenplannen.

Het onderwijsaanbod is gevarieerd, vrij volledig en voldoende evenwichtig. De functionele rekenvaardigheid krijgt veel aandacht en de leerlingen oefenen meestal in zinvolle contexten. Toch leiden de herhalingen en de oefeningen bij een aantal leerlingen niet tot een blijvend verworven inzicht en parate kennis. Binnen de taalcomponent zijn luister-, kijk-, lees- en spreekvaardigheid sterk aanwezig. De leerlingen zijn mondig, brengen de nodige spreekdurf op en formuleren in gesprekken zinvolle argumenten. Hun schriftelijke taalvaardigheid is vaak zwakker. De ontwikkeling van de organisatiebekwaamheid is sterk. Binnen het tijd- en ruimtebewustzijn ligt de focus voldoende op de actualiteit en op de verbanden tussen heden, verleden en toekomst. Via de verkenning van het eigen lichaam en van de maatschappij bereiken de leerlingen de ontwikkelingsdoelen van het domein maatschappelijk en ethisch bewustzijn. De vakgroep heeft de natuurwetenschappelijke doelen voldoende uitgewerkt binnen enkele thema's. Ook de vakoverschrijdende eindtermen krijgen voldoende aandacht in het programma.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school heeft voldoende PAV-lokalen om een krachtige leeromgeving te creëren. De leermiddelen die het leerplan als noodzakelijk aangeeft, zijn aanwezig. De leraren maken er adequaat gebruik van om de leerplandoelstellingen via doeactiviteiten te realiseren. De globale ICT-uitrusting zorgt ervoor dat de ICT-integratie er zowel op leerlingen- als lerarenniveau is. Zij maken frequent gebruik van het elektronische platform voor het opzoeken van informatie en het verwerken van opdrachten.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Het evaluatiesysteem is duidelijk en gaat bewust uit van de leerplandoelstellingen. De leerlingen oefenen de aangereikte leerplandoelstellingen eerst in en krijgen aansluitend een evaluatie. De vakgroep heeft de voorbije schooljaren de evaluatiepraktijk verder verfijnd en voor een aantal vaardigheden objectieve en meetbare criteria uitgeschreven. De evaluatie is behoorlijk transparant. Voor bijna elk lesonderdeel vermelden de leraren de doelstellingen. Het verwachtingspatroon is voor de leerlingen meestal duidelijk omdat ze voldoende informatie krijgen over de normen en criteria waaraan ze moeten voldoen. De evaluatiefiches zijn nog verder in ontwikkeling en van enkele fiches (wetenschappelijke vaardigheden) zijn de criteria nog te weinig doelstellinggericht en concreet genoeg. De leerlingen zijn actief betrokken bij de evaluatie. Ze beschikken geregeld over evaluatieroosters met taakspecifieke criteria om zichzelf en hun medeleerlingen te beoordelen. De evaluatie zet hen voortdurend aan tot zelfreflectie. Vakgebonden attitudes komen expliciet aan bod in de evaluatie. De evaluatie brengt het individuele leertraject van de leerling en het al dan niet bereiken van de leerplandoelstellingen nog niet overzichtelijk in kaart. De vakgroep bewaakt hiervoor de frequentie van de evaluatie en van de beoordeling van de diverse leerplancomponenten nog onvoldoende. Individuele en klassikale resultaten voldoen. Zwakke individuele resultaten sporen meestal met minder goede resultaten voor andere vakken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het motiverende klasmanagement en het ordelijke en gestructureerde onderwijs- en leerproces ondersteunen in beide leerjaren het leren en de motivatie van de leerlingen. De leraren passen diverse activerende werkvormen toe, waarbij zeker de activerende directe instructie sterk is. De school ondersteunt dit door de mogelijkheid tot coteaching te creëren voor een aantal lesuren. De leraren maken ook daarbuiten voortdurend gebruik van binnenklasdifferentiatie. Het frequent gebruik van actieve werkvormen laat toe de leerlingen individueel te begeleiden en op te volgen. Bij opdrachten en evaluatie krijgen de leerlingen voldoende informatie over wat de leraar van hen verwacht en wat ze moeten kennen en kunnen. In het teken van leren leren en organisatiebekwaamheid maken de leerlingen gebruik van stappenplannen en leerstrategieën.

De hoge frequentie van de evaluatiebeurten laat toe de leerprestaties van de leerlingen van nabij te volgen en waar nodig te remediëren. De evaluatiemomenten gaan altijd gepaard met feedback en bijsturing, waar nodig. De leerlingen krijgen, vaak klassikaal, remediëringsoefeningen aangeboden. Ook de verbetering van toetsen en opdrachten ondersteunt de leerlingen in hun leerproces.

In geval van specifieke leerproblemen, sluit de begeleiding op vakniveau aan bij de aanpak op schoolniveau. Voor de betrokken leerlingen zijn er begeleidingsplannen. Er is bewuste aandacht voor de vakoverschrijdende ontwikkelingsdoelen leren leren. Leerlingen met taalmoeilijkheden krijgen individuele ondersteuning om achterstanden zo snel mogelijk weg te werken.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De leraren hebben een dynamische vakgroepwerking ontwikkeld. De lesopdrachten zijn stabiel en de samenwerking is intens en doelgericht. Er zijn niet alleen inhoudelijke afspraken over de te behandelen thema's en onderwerpen, maar ook over de evaluatiepraktijk, de materiële omkadering en de verticale samenhang van de curricula.

De vakafspraken zorgen voor gelijkgerichtheid binnen de vakgroep. Regelmatig maken de leraren gebruik van het navormingsaanbod. De vakgroep deelt nuttige informatie en praktijkvoorbeelden.

3.1.1.2 Techniek in de eerste graad in de A-stroom (leerplannen 2015/042 en 2010/006)

Voldoet niet

De leerlingen bereiken in onvoldoende mate de leerplandoelstellingen en eindtermen. Het aanbod van de leerplandoelstellingen is onevenwichtig. De leraren stemmen de evaluatie onvoldoende af op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Bij de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen volgen de leraren onvoldoende de leerplanvisie. Vooral het leerboek stuurt het leerproces en de leraren vertrekken onvoldoende vanuit de doelstellingen van het leerplan. De voorgeschreven toepassingsgebieden 'biochemie' en 'transport' komen bijna niet aan bod. In het aanbod is de aandacht voor de samenhang tussen de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes) en de dimensies (begrijpen, hanteren en duiden) nog onvoldoende opgenomen. Het technisch proces vertrekt nog onvoldoende vanuit een behoefte en verloopt niet altijd volgens de vijf stappen met betrekking tot het 'probleem stellen, ontwerpen, maken, in gebruik nemen, evalueren'. Binnen alle toepassingsgebieden wordt de 'gerichte aandacht voor beroepen die met techniek te maken hebben' onvoldoende behandeld, waardoor leerlingen kansen missen op informatie rond hun studiekeuze. De evolutie van gesloten en sterk gestuurde opdrachten naar een meer open en creatievere opdracht met integratie van onderzoekwerk is grotendeels afwezig.

De vakgroep heeft het onderwijsaanbod nog onvoldoende afgestemd op het nieuwe leerplan. Tijdens het huidige schooljaar heeft de school haar aanbod gedeeltelijk aangepast aan de doelstellingen van het nieuwe leerplan. Er is echter nog geen bijsturing van het aanbod om de vijf toepassingsgebieden meer gelijkmatig aan bod te laten komen. De vakgroep ontwikkelde een aantal opdracht- en projectbundels die nauwer aansluiten bij de doelstellingen van het leerplan. Maar ook hier vertrekt de vakgroep nog onvoldoende vanuit cluster 1 'het doorlopen van het technisch proces'.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het technieklokaal voldoet nipt aan de minimale materiële vereisten voor de basisuitrusting. Het gebrek aan voldoende attractief didactisch materiaal is voor sommige klasgroepen, waaronder diverse klassen met meer dan twintig leerlingen, een belemmerende factor voor een succesvolle realisatie van de leerplandoelstellingen. Hierbij komt het actief, constructief en onderzoekend leren en werken onder druk te staan en kunnen de leerlingen bij het doorlopen van het technologische proces de stap 'maken/realiseren' moeilijk realiseren.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Tot vorig schooljaar opteerde de school voor een gespreide evaluatie. Deze evaluatie was onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Ze bestond vooral uit een aantal productevaluaties van de realisaties. Via toetsen beoordeelden de leraren hoofdzakelijk de reproductie van kennis. Procesevaluatie kwam zelden of niet aan bod. Er waren geen gelijkgerichte en duidelijke afspraken over de verhoudingen tussen 'begrijpen', 'hanteren' en 'duiden'. Hierdoor was de evaluatie niet valide. De mogelijkheden tot zelfevaluatie werden zelden benut, waardoor de leerlingen onvoldoende stimulansen kregen om hun leerproces bij te sturen. Vanaf het huidige schooljaar opteert de school voor permanente evaluatie. Binnen de projecten krijgen de leerlingen deelevaluaties en bij het beëindigen van een project is er een eindevaluatie via een 'evaluatiefiche'. Competentiegericht evalueren komt nu meer aan bod, maar een kwaliteitsvolle uitwerking is niet altijd aanwezig en de variatie in evaluatievormen is beperkt. De link tussen de evaluatie(criteria) en de te bereiken competenties is vaak onduidelijk en er is geen overzicht van de bereikte leerplandoelstellingen (of competenties) voor de individuele leerling. Hierdoor blijft de evaluatie onvoldoende valide en betrouwbaar.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren hebben aandacht voor het creëren van een aangenaam en positief leerklimaat. Door het systematisch afhandelen van de leerinhouden uit de leerboeken passen de leraren weinig activerende werkvormen toe en was het inoefenen van leerstrategieën beperkt. Het huidige schooljaar maken de leraren naast het leerboek, ook meer gebruik van zelf ontwikkelde projecten. Zij spelen nu meer in op de actualiteit en op het nieuwe leerplan. Bij het uitvoeren van de projecten krijgen de leerlingen hierdoor nu meer stimulansen tot ‘zelfstandig leren’. Bij de keuze van de projecten houden de leraren nog onvoldoende rekening met een leerlijn en moeilijkheidsgraad in de projecten. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Het onderwijsleergesprek en groepswork zijn de meest voorkomende werkvormen. De beperkt aanwezige realisaties zijn weinig eigentijds en dragen slechts beperkt bij tot de bevordering van de interesse voor techniek. Ze ondersteunen het oriëntatieproces van de leerling onvoldoende.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroepwerking vormt nog geen reële hefboom voor kwaliteitsverbetering. Ondanks de veelvuldige pedagogische bijscholingen, slagen de leraren er onvoldoende in om het nieuwe leerplan succesvol te implementeren. Ze bewaken nog onvoldoende systematisch de leerplanrealisatie. Dat geldt vooral voor het realiseren van goed techniekonderwijs en het afstemmen van de leerlingenevaluatie op de leerplandoelen/competenties.

3.1.1.3 Wiskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan 2006/005)

Voldoet

De leerlingen krijgen alle eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is evenwichtig en leerplangericht.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De wijze waarop de leraren de leerplandoelen aanbieden is een voorbeeld van goede praktijk. De leerlingen krijgen alle leerplandoelen met zeer veel diepgang aangeboden. De vakgroep biedt de onderwerpen op het vereiste beheersingsniveau aan en spreidt de leerstof evenwichtig over het schooljaar. Enkel het ontdekken van regelmaat en eenvoudige patronen en deze beschrijven met een formule (leerplandoelstelling 1.4.2.) oefenen de leerlingen beperkt in.
---	---

Differentiatie is veeleer de norm dan de uitzondering. De leraren gebruiken regelmatig actieve werkvormen en stimuleren de zelfregulatie bij de leerlingen (eindterm 45). De leerlingen ontwikkelen hierdoor in sterke mate reflectieve vaardigheden en kritische zin (eindterm 46). De leerlingen zijn duidelijk gewoon zelfstandig te werken (eindterm 44).

Het aanbod is voldoende vaardigheidsgericht. De wiskundige vaardigheden (rekenvaardigheid, meet- en tekenvaardigheid, wiskundige taalvaardigheid, denk- en redeneervaardigheid, probleemoplossende vaardigheid) krijgen voldoende aandacht. Voor elk onderdeel krijgen de leerlingen ruim de tijd om te oefenen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De materiële uitrusting voldoet om de leerplandoelstellingen te realiseren. De lokalen zijn uitgerust met een computer en beamer. De vakgroep maakt op een zinvolle wijze gebruik van het rekentoestel. De leerlingen oefenen ook in het gebruik van meetkundeprogramma's als hulpmiddel om problemen op te lossen. Op het elektronische platform van de school vinden zij de modeloplossingen van de oefeningen. Ook tijdens de lessen gebruiken zij deze correctiesleutels om zelfstandig te werken. Zowel bij het aanbod als tijdens de evaluatie zetten de leraren ICT op een doeltreffende manier in.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De moeilijkheidsgraad van de toetsen en examens is behoorlijk en de vakgroep stemt de vragen voldoende af op de verwachtingen van het leerplan. De leraren stellen duidelijke en relevante vragen. De verschillende vaardigheden komen evenwichtig aan bod. De leraren toetsen veelvuldig en doelgericht doorheen het schooljaar. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. De examens zijn wel relatief lang door een groot aantal repetitieve rekenvragen, die peilen naar eenzelfde leerplandoel. De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De vakgroep maakte hieromtrent nog geen sluitende afspraken. De leraren hanteren geen objectieve criteria om de attitudes te meten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De leraren remediëren in eerste instantie zelf hun eigen leerlingen. De school voorziet ook in structurele inhaallessen. De leraren vermelden alle initiatieven in het leerlingenvolgsysteem. Leerlingen met specifieke noden kunnen gebruik maken van sticordi-maatregelen. De vakgroep hanteert geen systeem om de doeltreffendheid van de remediëring te meten. De lessen verlopen kalm en gestructureerd. De meeste leerlingen zijn aandachtig en werkzaam in de les. De leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren leren leren op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De leraren bieden stappenplannen, overzichten en oplossingsschema's aan en de leerlingen nemen de studietips ter harte. De integratie van ICT in de les en in het lesmateriaal ondersteunt de verwerking van de leerstof. De leraren gaan op een doeltreffende manier om met het talige aspect van de wiskunde. De leerlingen gebruiken tijdens het onderwijsleergesprek het juiste vakjargon en sommige oefeningen zijn specifiek gericht op de verbreding van het taalregister. Ook de formele wiskundige symboliek krijgt voldoende aandacht. Het lesmateriaal en de toetsen zijn afgestemd op het talige niveau van de leerlingen. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering De leraren van de eerste graad hebben de laatste twee schooljaren doelgericht een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie binnen de vakgroep en de implementatie van het geleerde op de klasvloer is goed. De laatste schooljaren zette de vakgroep voornamelijk in op het implementeren van differentiatie binnen de les en op het doeltreffend gebruik van actieve werkvormen.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep vergadert formeel een aantal keer per jaar. Belangrijker zijn de frequente informele contacten. Recentelijk formuleerde de vakgroep een aantal leerlijnen in nauwe samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst en met de vakgroep wiskunde van de bovenbouw. Evaluatie- en notatieafspraken komen hier nog niet in voor.

3.1.1.4 Vakoverschrijdende eindtermen

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de vakoverschrijdende eindtermen bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de
Doelgerichtheid inspanningsverplichting voor de vakoverschrijdende eindtermen (VOET).

De middenschool en het atheneum voeren een gezamenlijk VOET-beleid en worden daarom in het vervolg van dit verslag de school genoemd. Het VOET-beleidsplan legt een duidelijke link met het pedagogische project van de school en vormt het richtinggevende kader.

De school is twee schooljaren geleden planmatig en gestructureerd aan de slag gegaan met de nieuwe generatie VOET. Hierbij heeft ze ook duidelijk de taakomschrijving van elke leraar ten aanzien van VOET vastgelegd. Door de overzichtelijke planning weten leraren aan welke VOET zij binnen hun vakken en binnen de vakoverschrijdende projecten moeten werken.

Elk schooljaar focust het VOET-beleid op een aantal acties zoals inventarisatie, communicatie, professionalisering, projectwerking en leerlijnen.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Twee schooljaren geleden heeft de school een VOET-werkgroep onder leiding van een VOET-coördinator geïnstalleerd. De coördinator stuurt samen met de directie het VOET-beleid aan en volgt van nabij op. Daarnaast verricht de coördinator heel wat beleidsvoorbereidend en -ondersteunend werk.

De school neemt beslissingen rond de VOET-werking steeds in samenspraak met de VOET-werkgroep. Indien nodig vraagt de werkgroep inbreng van het ganse schoolteam. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de evaluatie van vakoverschrijdende projecten. De leden van de VOET-werkgroep zijn doelbewust gekozen met een vertegenwoordiging van de middenschool en van het atheneum. Op die manier kunnen VOET-afspraken doordringen in beide scholen.

De rol van de werkgroep ten aanzien van sensibilisering bij het ganse team is nog niet optimaal. Niet alle vakgroepen zijn vertegenwoordigd binnen de werkgroep, waardoor bij het verbreden van het draagvlak ten aanzien van VOET een aantal vakgroepen zich minder aangesproken voelen.

Het schoolteam krijgt regelmatig info over het VOET-beleid op personeelsvergaderingen en via het elektronische platform.

Voor elk vakoverschrijdend project heeft de school een jaarplan, waarin er een expliciete koppeling is van de projectdoelen aan VOET. Alle vakgroepen hebben elk voor een paar contexten moeten registreren welke VOET aan bod komen in de eerste, tweede en derde graad. Op die manier beschikt de school over een overzicht per graad, naast het globale overzicht op het elektronische platform.

Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. De nauwgezette opvolging en analyse van de inventarissen door de coördinator zorgt voor een vroegtijdig opsporen van eventuele hiaten. Er gebeurt niet alleen een screening op tekortkomingen in het aanbod, maar ook op eventuele overlap. Projecten worden niet alleen organisatorisch maar ook inhoudelijk geëvalueerd. De aandacht bij de evaluatie voor leerlijnen neemt toe. Zo werkte de school een leerlijn rond verkeersveiligheid uit. Elke graad krijgt een deelaspect van deze VOET aangeboden. De VOET-werkgroep evalueert de VOET-werking op het einde van het werkjaar en legt de te ondernemen acties vast voor het volgende schooljaar.
Ontwikkeling	Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte of effectiviteit. De leraren binnen de VOET-werkgroep en de vakgroepen zijn de afgelopen schooljaren intensief aan de slag gegaan met VOET. Op die manier is er een professionaliseringsbeweging op gang gezet. Toch zijn er nog verschillen tussen de intensiteit en diepgang waarmee vakgroepen rond VOET werken. De VOET-coördinator ondersteunt de teamleden en probeert elke hulpvraag op maat te behandelen, niet alleen bij registratie maar ook op pedagogisch-didactisch vlak.
Uitvoering Leren leren	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang (met ook aandacht voor frequentie en leerlijn) nagestreefd. De school heeft een visietekst 'leren leren'. Om haar visie te concretiseren zet ze in alle graden tal van acties op. Deze kaderen binnen drie doelen: leerlingen vlot met informatie laten omgaan, leerlingen leren problemen zelfstandig op te lossen en leerlingen bekwamen in het zich eigen maken van nieuwe leerinhouden.

Sterk is de combinatie van een verplicht en vraaggestuurd aanbod leren leren van de eerste tot de derde graad. Niet alleen de opbouw over de graden heen, met aandacht voor een grotere zelfstandigheid, maar ook de laagdrempeligheid van bijvoorbeeld de studiebegeleiding werkt. Ook het actieplan binnenklasdifferentiatie brengt een vernieuwende onderwijspraktijk op gang.

Het welbevinden bij de leerlingen rond de vele initiatieven leren leren is groot. Zij voelen zich door de school ondersteund in hun leerproces en in hun studiekeuzeprocess. De aandacht voor leren leren binnen de vakken is het sterkst voelbaar in de eerste graad en is wisselend in de hogere graden.

Socio-economische samenleving Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang (met ook aandacht voor frequentie en leerlijn) nagestreefd.

De school heeft voor deze context een duidelijke leerlijn met per graad verwachtingen op het vlak van diepgang. Tal van vakken (PAV, taalvakken, levensbeschouwelijke vakken, aardrijkskunde, geschiedenis, economie) leveren een bijdrage bij het nastreven van deze context. Specifieke lesgroepen gerelateerd aan het studiegebied economie/handel werken rond de mini-onderneming of in een virtueel kantoor.

Daarnaast organiseert de school driejaarlijks het project fair-trade en het wereldhandelsspel. In de hogere graden bieden de projectdag 'vluchtelingen' en het project 'anders zijn' een rijke aanvulling.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. De aandacht voor een systematische risicobeheersing is de voorbije jaren sterk toegenomen onder de goede aansturing van de lokale contactpersoon preventie. Doordat de school regelmatig zelf controles uitvoert of laat uitvoeren door deskundigen, kent ze de tekorten. Ze is waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De preventieadviseur van de gemeenschappelijke preventiedienst doet echter geen jaarlijkse rondgang door de gebouwen. De school voerde de laatste jaren een aantal renovaties uit in de gebouwen. In het kader van een masterplan plant de school nog enkele renovatieprojecten. Het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) zijn gestructureerd opgebouwd en houden rekening met de opmerkingen van de externe en interne deskundigen. De uitwerking van het GPP en het JAP is concreet en realistisch, waardoor men mag aannemen dat de uitvoering zal volgen. In afwachting neemt de school maatregelen om de situatie minimaal te verbeteren. De school beschikt over een goed uitgewerkt preventief onderhoudsprogramma voor de gebouwen en de uitrusting. Het aankoop- en indienststellingsbeleid is uitgeschreven in een procedure en het verloopt voldoende gestroomlijnd. De school voert systematisch de controles uit van toestellen, installaties en arbeidsmiddelen die vallen onder de controle van een bevoegde dienst. Voor de arbeidsmiddelen zijn de gelijkvormigheidsattesten en indienststellingsverslagen aanwezig.

Uit de controles en de adviezen blijkt dat er enkele tekorten zijn voor de veiligheid en de bewoonbaarheid. De vaststellingen in de documenten van de deskundigen stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Het domein, de gebouwen en de lokalen worden goed onderhouden. Een belangrijk knelpunt situeert zich rond de wetenschapsklassen in blok D. Zo beschikt de school niet over een volledige actuele inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen aanwezig in het preparatielokaal en de opslag van de producten voldoet niet volledig aan de vigerende regelgeving. Niet alle recipiënten beschikken over een geldig etiket. Wat de infrastructuur betreft, ontbreekt de afzuiging aan de nieuwe zuurkast en is er onvoldoende verluchting van het preparatielokaal. De wetenschapslokalen beschikken niet over een centrale afsluitkraan voor de gasvoorziening. De renovatie van de wetenschapslokalen is opgenomen in het GPP. Voor de afdeling schilderen en decoratie ontbreekt eveneens een actuele inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen. De school heeft aan een aantal opmerkingen uit het brandpreventieverslag nog geen gevolg gegeven. Ze heeft ook een aantal ramen nog niet vervangen of gerenoveerd. Momenteel schilderen en herstellen de leerlingen van de afdeling schilderen en decoratie stelselmatig de ramen op het gelijkvloers.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de instelling aan alle minimale vereisten.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee ze tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor voortdurende renovatie, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een duidelijke visie op zorg, waar onder andere de leerbegeleiding, de socio-emotionele begeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid deel van uitmaken. Via het schoolwerkplan communiceert het beleid de visie naar het personeel, dat de doelstellingen voldoende kent en draagt. Opvallend is de sterke verwevenheid van de verschillende processen. Op deze wijze wil de directie ervoor zorgen dat alle acties zoveel mogelijk ten goede komen aan alle leerlingen en een meerwaarde hebben voor de leerlingen met specifieke noden.

Een gunstige, aangename leeromgeving waarbij de leerling zich goed en veilig voelt, vormt het uitgangspunt van de leerbegeleiding. De school wil de leerlingen zoveel mogelijk stimuleren om het eigen leerproces in handen te nemen. Het schoolteam is zich zeer bewust van het feit dat de eerste graad belangrijke fundamenteen legt voor de verdere schoolloopbaan en wil de oriëntatie van de leerlingen zo dicht mogelijk laten aansluiten bij hun talenten. Het beleid wil zoveel mogelijk preventief leer- als gedragproblemen voorkomen. De preventieve leerzorg is gericht op de ontwikkeling van een gunstig leer- en leefklimaat voor alle leerlingen. Concreet vertaalt zich dit in vaardigheidsgericht onderwijs met een doorgedreven vorm van differentiatie. De curatieve leerbegeleiding focust op aangepaste begeleidingstrajecten naargelang van de leerproblemen of specifieke leerstoornissen.

Ondersteuning De school brengt de beginsituatie van de leerlingen die instromen in het eerste jaar in kaart op basis van gesprekken met de ouders en gegevens die de basisscholen doorgeven.

De school zet in op eerstelijnsbegeleiding voor elke leerling door de klastitularis en alle vakleraren. Het basisprincipe is de leerlingen ondersteunen daar waar er noden zijn. In de tweede lijn coacht de leerlingenbegeleider groepen leerlingen om het leerproces te optimaliseren. De begeleider onderhoudt tevens de contacten met het CLB en andere externe partners. Deze laatste vormen de derde lijn van de begeleiding voor leerlingen met extra noden. In het wekelijks overleg bespreekt de leerlingenbegeleider de houding en de resultaten van de leerlingen en onderneemt waar nodig gepaste acties.

De school informeert de leraren begin september over de beginsituatie van de leerling. De leraren krijgen de nodige informatie en tips over de begeleiding en de genomen maatregelen. De gegevens zijn opgeslagen in het elektronische leerlingvolgsysteem. Leerbegeleiding is daarin een apart onderdeel en alle gegevens in verband met de taalnoden, de contacten met ouders en de begeleidende klassenraden zijn erin terug te vinden. Ook alle remediëringsinitiatieven en vaststellingen van de leraren komen terecht in het leerlingendossier. Hierdoor krijgt de school een goed beeld van de talenten van de leerling en kan zij doelgericht en prospectief delibereren en oriënteren.

Structureel zijn er talrijke activiteiten om de leerlingen te ondersteunen in hun leerproces. Dat gaat van een toepassingsgerichte cursus 'leren leren' tot uitgebreide overzichten van de examenleerstof. De school betreft ook doelbewust de ouders bij de begeleiding. Diverse stappenplannen, onder andere in verband met leerstoornissen, afwezigheden, socio-emotionele problemen en studiekeuze, omschrijven de te hanteren procedures en de rol van alle betrokkenen daarin.

Het beleid verwacht dat de vakleraar de eigen tekorten remedieert. Indien nodig verwijst hij de leerling door naar de inhaalles. Er zijn structurele inhaallessen voor Frans, Nederlands en wiskunde. De school biedt de leerlingen tevens de mogelijkheid om een of twee keer per week extra studiebegeleiding te volgen. De leerlingen kunnen tijdens de middagpauze ook terecht in het openleercentrum. De school informeert de ouders over alle genomen stappen via de leerlingenagenda en/of het elektronische platform van de school.

Het beleid stimuleert sterk differentiatie binnen de klas. De meeste leraren gebruiken activerende werkvormen. De directie promoot, samen met de pedagogische begeleidingsdienst, het model van activerende directe instructie (ADI). De leraren volgde hiervoor de laatste schooljaren bijscholing. De bedoeling is via succeservaringen en intercollegiale visitatie ADI ingang te laten vinden in de klaspraktijk. Nu reeds is de klaspraktijk sterk gericht op differentiatie en zijn actieve werkvormen veeleer de norm. De bedoeling is geleidelijk te groeien naar een gelijkgerichte aanpak.

De school neemt deel aan het project 'Leren thuis leren'. Een aantal studenten van de lerarenopleiding begeleidt (een zeer beperkt aantal) leerlingen thuis tijdens het studeren. De school krijgt via tussentijdse verslagen regelmatig feedback en de studenten wonen de klassenraden bij.

Doeltreffendheid De school hanteert een overkoepelend formeel systeem om de effecten van de leerbegeleiding te meten. Het beleid verzamelt heel wat gegevens over de attesteringen en de resultaten van de leerlingen. De resultaten van diverse enquêtes vullen deze informatie aan. De evaluatiegegevens van de leerlingen tonen aan dat de leerbegeleiding over het algemeen doeltreffend is. Stimuleren, ondersteunen en begeleiden in samenwerking met de ouders is sterk verweven in de schoolcultuur. De school onderhoudt doelbewuste contacten met de basisscholen om de overgang van de leerlingen naar het secundair onderwijs zo vlot mogelijk te laten verlopen. Voor dezelfde redenen volgt het beleid de resultaten op in het vervolgonderwijs. De zorgcoördinator informeert de leraren van de tweede graad bij de start van het schooljaar. De meerderheid van de leerlingen stroomt door naar het atheneum, dat op dezelfde campus is gevestigd.

Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de begeleiding van de leerlingen zowel preventief als curatief met veel engagement en degelijk gebeurt. Tijdens de lessen maken de leraren gebruik van actieve en afwisselende werkvormen. Ze hebben voldoende oog voor remediëring en voor het geven van feedback. De begeleidende klassenraad volgt via de resultaten van de leerlingen de effecten van de remediëringsinitiatieven op.

De school formuleert nogal wat doelstellingen op de verschillende niveaus. Omwille van het grote aantal doelen is het soms moeilijk om de effecten in kaart te brengen. Vooral op vakniveau is er nood aan de verzameling van objectieve gegevens. De contacten tussen de vakleraar en de leraar verantwoordelijk voor de remediëringslessen verlopen bijvoorbeeld veelal informeel. Om de doeltreffendheid op vakniveau te meten, gaan de vakgroepen nog teveel uit van perceptie. Op schoolniveau zijn de meetgegevens meer objectief.

De deliberatie gebeurt prospectief. De informatierijke leerlingendossiers gebruikt de klassenraad als basis voor de motivering van de attesten. Niettegenstaande de motivering duidelijk en omvangrijk is, ontbreken veelal vakinhoudelijke elementen om de onderbouwing van de attesten en adviezen sluitend te maken. De meeste ouders volgen de adviezen van de klassenraad op en de resultaten in het vervolgonderwijs tonen dat het advies meestal terecht is.

De school heeft een brede visie op het talenbeleid. Ze heeft die vooral vertaald naar talrijke acties afgestemd op de noden van haar leerlingen, maar minder naar operationele doelen. Het schoolteam detecteert de talige noden van alle leerlingen door middel van een taalscreening. Elke leerling ontvangt een taalrapport, met hieraan gekoppeld de nodige remediëring en feedback. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal. De meeste vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk qua taal voldoende afgestemd zijn op het talige niveau van de leerlingen. De leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. De leerlingen krijgen dan ook voldoende taalsteun. Werk- en groepeeringsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn voor heel wat vakken zeer goed ingeburgerd. De school zorgt voor structuren rond het werken aan het talenbeleid en ze neemt initiatieven inzake professionalisering rond het talenbeleid. De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid. Waar nodig stuurt ze de uitvoering van de acties voldoende bij. De school kan de effecten van haar talenbeleid moeilijker nagaan, omdat ze doelen ervan onvoldoende strategisch of operationeel formuleert.

Ontwikkeling De leerlingen – en leerbegeleiding maken in sterke mate deel uit van de schoolcultuur. Het schoolteam levert inspanningen om de kwaliteit van de leerbegeleiding voortdurend te optimaliseren. Daarbij houden de leraren rekening met nieuwe ontwikkelingen, die zich voordoen in de samenleving en binnen de schoolmuren. Ook de feedback van leraren, leerlingen en ouders neemt het beleid mee in de verdere ontwikkelingen van de leerbegeleiding.

Talrijke ontwikkelingen in verband met de leerbegeleiding vinden hun oorsprong in het GOK-beleid. Concreet krijgt de leerbegeleiding vooral vorm vanuit de twee GOK-thema's, namelijk preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden en taalvaardigheidsonderwijs.

Recentelijk paste men de inhoud van de cursus 'leren leren' aan. De leerlingenbegeleider ontwikkelde eigen lesmateriaal en gebruikt sedert dit schooljaar het materiaal uit de vakken.

De school geeft aan tijdens de komende schooljaren het overleg tussen de eerste en de tweede graad verder te willen stroomlijnen. Ook wil zij de samenwerking binnen de scholengemeenschap intensifiëren. De school speelt hierbij een voortrekkersrol.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directie leidt de school met een doelgerichte visie. Het beleid is transparant en vertaalt de visie in het schoolwerkplan. De zorgcoördinator, de verschillende werkgroepen en de vakgroepen staan mee in voor de realisatie ervan. De organisatiestructuur is helder, de verantwoordelijkheden en taken zijn duidelijk vastgelegd. Deze structuur maakt een degelijke beleidsvoering mogelijk.
- De scholengroep of de campus sturen een aantal aspecten van de onderwijsorganisatie centraal aan, onder andere logistiek en infrastructuur, ICT en de boekhouding. Middenschool en atheneum werken intens samen, met wederzijds respect voor elkaars pedagogische eigenheid. Ze stemmen heel wat pedagogische en didactische activiteiten op elkaar af. De directeur hanteert een motiverende leiderschapsstijl die leidt tot tevredenheid van leerlingen, ouders en personeel.
- Visieontwikkeling** De school streeft ernaar een stimulerende, aangename en open leer- en leefomgeving te creëren, waarbinnen leerlingen en personeel kunnen groeien op persoonlijk en beroepsgericht vlak. Binnen deze omgeving wil ze voor elke leerling maximale leerwinst bereiken, rekening houdend met ieders individuele talenten, mogelijkheden en interesses. Om deze doelstellingen te realiseren zet de school maximaal in op differentiatie binnen de klas en is er veel aandacht voor leren leren. Ze concretiseert de algemene visie in een aantal deelvisieteksten en vult aan met goed uitgewerkte stappenplannen en concrete doelstellingen. Deze teksten vormen de basis van een goed uitgewerkt schoolwerkplan met eigen pedagogische en onderwijskundige accenten. Het schoolwerkplan is aangevuld met tal van concrete afspraken voor de schoolwerking.
- Besluitvorming** Het beleid communiceert de besluitvorming duidelijk en via verschillende kanalen. De nauwe samenwerking met de pedagogische raad en de vakgroepen waarborgt de participatieve besluitvorming. Daarnaast zijn er specifieke werkgroepen (o.a. talenbeleid, VOET, GOK, ...), die beleidsvoorstellen mee voorbereiden, concrete acties uitwerken en mee ondersteuning bieden voor de implementatie. De kleinschaligheid van de school laat ook toe dat veel processen op informele wijze invoering vinden op het klasniveau. Daarenboven tracht de directie door het voeren van een meer persoonlijke begeleiding de gelijkgerichtheid bij de leraren te verhogen. Functioneringsgesprekken zijn hierbij een onderwerp van reflectie en analyse. De gesprekken dienen om beleidsmatige aspecten bij te sturen of te versterken. Deze aanpak draagt bij tot het welbevinden van de betrokken leraren.

Kwaliteitszorg De schoolleiding is zich sterk bewust van het belang van interne kwaliteitszorg. De school nam al een aantal initiatieven om via zelfevaluatie de kwaliteit van de schoolorganisatie te bewaken en te versterken. Zo maken bevragingen van leerlingen, ouders en leraren deel uit van de zelfevaluatie. De school gebruikt ook de systematische analyse van de instellingskenmerken om het beleid en de schoolorganisatie bij te sturen. In het kader hiervan voerde ze de afgelopen schooljaren structureel remediëringslessen en het extra lesuur leren leren in. De school heeft de afgelopen jaren ook de leerlingenresultaten (deliberaties) en de resultaten in het vervolgonderwijs systematisch onderzocht. Dit leidde tot een bijsturing van de deliberatiemethode en –afspraken. De deliberatiepraktijk gebeurt nu aan de hand van een duidelijke visie en laat toe om leerlingen gericht te oriënteren, uitgaande van hun talenten en interesses. Om de kwaliteitszorg verder te ontwikkelen heeft de directie ook de vakgroepen bevraagd. Zo legt ze de jaarplanning van de vergaderingen van de vakgroep nu vast met een aantal vaste agendapunten. De directie participeert ook minstens aan één vakwerkgroep per schooljaar. Uit gesprekken met de directie en de leraren blijkt dat deze werkwijze de implementatie van een aantal vernieuwingen ten goede komt.

Om de professionaliteit van het personeel te verhogen, peilt de directie regelmatig naar de nascholingsbehoeften. De pedagogische begeleidingsdienst en andere externe organisaties staan de personeelsleden bij om hun deskundigheid te bevorderen.

Hoewel de school met bovenstaande initiatieven aantoont dat de interne kwaliteitszorg op school- en beleidsniveau al redelijk ingebed is, slaagt de directie er nog onvoldoende in om voor sommige vakken op leraren- en leerlingenniveau, de onderwijskwaliteit systematisch te bewaken en te verbeteren.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor wiskunde in de eerste graad in de A-stroom.
- Het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De materiële uitrusting voor de vakken wiskunde en project algemene vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding.
- De betrokkenheid en de inzet van de personeelsleden.
- De zorg voor het welbevinden van de leerlingen en de leraren.
- De implementatie van vernieuwende werkvormen en binnenklasdifferentiatie.
- De taalscreening van alle leerlingen, inclusief remediëring en feedback.

Wat betreft het algemeen beleid

- De ontwikkelingsdynamiek.
- De vertaling van de schoolvisie naar doelen en concrete acties.
- De participatieve besluitvorming.
- Het verzamelen en analyseren van data met het oog op de kwaliteitsbewaking van de processen.
- De aansturing en ondersteuning van de vakgroepwerking.
- De aandacht voor renovatie en vernieuwing van de campusinfrastructuur.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de leerplanrealisatie.
- De structurele en cyclische kwaliteitszorg op uitvoeringsniveau.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor techniek in de eerste graad in de A-stroom.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Handel	techniek	
Graad 1 Latijn	techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-05-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Jurgen HUS de inspecteur-verslaggever	Chris CUYVERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	